

"Samråd" två 130-kV-ledningar Hedenlunda-Oxelösund

Sträckning Stjärnholm-SSAB

En synpunkt som saknas i underlaget är att den lilla skogsremsan mellan kraftledningsgatan och bostadsområdet Inskogen även fungerar som bullerdämpning av trafikljud från väg 53.

De nya ledningarna i får inte ta mer skogsmark i anspråk då detta skulle ge dubbel negativ påverkan på boendemiljön i området Inskogen.

Hälsningar

██████████

Enbacken 4, Inskogen Oxelösund

Från: [REDACTED]
Till: [Samråd](#)
Ärende: Synpunkt på elledning
Datum: den 16 mars 2020 23:02:49

Granskogen 6, [REDACTED]

Oxelösund 20200316

Med anledning av inbjudan till kompletterande samråd – delsträcka Kottorp – SSAB vill jag meddela mina synpunkter. Jag har även tidigare inkommit med en skrivelse angående detta ärende.

Jag undrar om förslaget om nedgrävd ledning är helt ute ur bilden. Det förslaget är annars det som jag ansluter mig till. Detta beroende på att vi redan har många kraftledningar i nära anslutning till huset och att vi är oroliga över eventuell strålning. Att det även är förfulande för omgivningen och naturen här är också en aspekt.

Med vänliga hälsningar

[REDACTED]

Från: [REDACTED]
Till: Samråd
Kopia: kommun@oxelosund.se
Ärende: 130 kV ledning
Datum: den 17 mars 2020 14:27:23

Hej

Synpunkter på ert förslag till dragning.

Flera röster har höjts om oro för att denna ledning.
Samt att flera röster har förordat ett vattenalternativ.

Varför kan ni inte föreslå ett alternativ där ni går ner i vattnet Norr om Stjärholm ?
Eller som andra förespråkat att dra i marsviken och sedan kan SSAB hantera frågan på sin egen mark.

Ryssarna bygger en gasledning genom hela östersjön utan problem och ni kan inte ens komma med ett förslag om dragning i vattnet med en elkabel som är betydligt lättare att förlägga än en gasledning. Tror ni denna process går fortare än att söka tillstånd för vattendagning så har ni fel.

Hur svårt är det att ta till sig kritik och komma fram med fler alternativ som flera personer förespråkar ?

Liggande förslaget nu inskränker tok för mycket på närliggande byggnader och gör stora delar oattraktiva för ökad inflyttning. Kommunen är liten till ytan så vattenalternativ för dragning behöver tas fram.

Jag ser inget positivt i liggande förslag och vill se ett förslag till vattendragning.
(Oxelösund Kommun fått kopia på mitt svar.)

--

Yours sincerely
[REDACTED]

██████████ Nikolai-Solö 1:12
██████████

Yttrande kompletterande samråd delsträcka Kottorp - SSAB

Vi vill lämna följande yttrande kring kompletterande samråd kring ny 130 kV kraftledningar, delen Kottorp - SSAB

Varför dragningen mellan Kottorp och Stjärnholm ska ändras mot tidigare förslag framgår inte riktigt i handlingarna. Att Oxelösunds kommun kan styra dragningen av ledningen även i Nyköpings kommun utan en nära dialog med Nyköpings kommun är märkligt och återstår för Vattenfall att förklara. Därför menar vi att förslag nummer ett är förslaget som fortsatt ska gälla och vara det som fortsatt planering ska utgå ifrån.

Förslag nummer ett utgår även från existerande ledningsgator, som redan är ett sår i landskapet och bör därför förordas framöver övriga alternativ.

Utifrån ovan förutsätter vi att alternativ nummer ett är det som kommer gälla framöver.

Vänligen håll oss fortsatt informerade under processen.

Med vänliga hälsningar

██████████
Nikolai Solö 1:12

Från: [REDACTED]
Till: [Samråd](#)
Ärende: Frågor om kompletterande samråd - delsträcka Kottorp - SSAB
Datum: den 21 mars 2020 16:44:06

Hej!

Mina föräldrar [REDACTED] har fått en inbjudan till kompletterande samråd för delsträckan Kottorp- SSAB. Det beror på att de äger fastigheten Polacken som ligger längs med två av de nya förslagen om stråk för ny kraftledning till SSAB.

Jag tycker inte att det framgår exakt hur nära tomtgränsen som den nya delsträckningen 2 är. På kartan ser det ut som att det är mycket nära och i Underlag för kompletterande samråd- delsträcka Kottorp – SSAB nämns att den nya kraftledningen kommer att ligga ca 100 meter från bostad/fritidshus. Är planen att kraftledningen ska gå 100 meter från Polackens bostadshus?

Skulle ni kunna precisera hur nära tomtgränsen till Polacken som kraftledningen enligt förslag 2 skulle gå?

Hur har man resonerat när man föreslår att dra en stor kraftig kraftledning så nära ett bostadshus, i stället för den tidigare vägen (förslag 1). Vi planerar att bygga ett nytt hus på tomten som vi tänker utnyttja året om. En kraftledning så nära tomten skulle medföra stor försämring för oss och det är tveksamt om vi vill investera i fastigheten om en stor kraftledning går där. Det är ju inte säkert att det är speciellt hälsosamt att bo så nära en kraftledning.

Med vänliga hälsningar [REDACTED]
[REDACTED]

Att: [REDACTED]
Rejlers Sverige AB

Kompletterande samråd

[REDACTED]

Som ägare till fastigheten Bränn-Ekeby 8:24 står vi fast vid vår tidigare ståndpunkt där vi föreslår att ledningen placeras längre ner mot Marsviken, och följer befintlig kraftledning, för att på så sätt minska intrånget på boende och naturen runt omkring.

Av de fyra nuvarande förslagen är alternativ 1 för oss helt oacceptabelt då det går rakt framför vårt hus och skulle göra det omöjligt att bo kvar. Dessutom är det en mycket längre och kostsam sträcka som förfular stora delar av ett mycket vackert landskap.

Vi anser att även de tillkomna alternativen 2 och 3 gör stora och onödiga intrång i landskapsbilden.

Stråk 4 minimerar förstörelsen och är dessutom den kortaste sträckan.

Det allra bästa vore om ledningen kunde gå under jord, och det tror vi att de flesta berörda håller med om.

Tack på förhand.

[REDACTED]

Från: [REDACTED]
Till: [Samråd](#)
Ärende: Delsträcka Kottorp SSAB
Datum: den 1 april 2020 11:29:43

Hej

Vi har nu tagit del av er information ang kraftledningar 130 kV

Det vi motsätter oss är sträcka nr 4 detta p.g.a.

Dels närhet till bebyggelse samt att skogen är väldigt liten (långsmal) mellan fastigheterna där just vi bor.

Det medför att kraftledningsgatan kommer förstöra detta vackra skogsområde samt även förstöra våran utsikt. Skogsytan nyttjas dessutom av många människor och även djurlivet blir påverkat.

Vi har lagt ner miljoner för att kunna bo på landet med skogen som närmsta granne.

Vi har sett att markägaren gjort ett gediget jobb med skonsam gallring och hopsamling av virke

med häst och vagn för att skona marken för allas trevnad, med en kraftledningsgata kommer detta vara till spillo.

Och vi är även oroliga att det ska ha negativ effekt av att ha en kraftledningsgata bara meter från vårat hus när försäljning ska ske.

Vi tror även att vi kan bli störda av fenomenet som kallas koronaurldning.

Maria Feychting som jobbar på Karolinska Institutet säger:

Att det finns ett statistiskt samband med en liten risk för barnleukemi som måste tas på allvar.

Erik Thunberg från Svenska Kraftnät säger:

Att när man befinner sig mellan elektrisk ledning och marken kan man känna att det knastrar i håret och håren reser sig på armarna. (inte trevligt då vi vistas utomhus mycket)

Sträckan med kraftledningsgata bör dras där så lite bostäder som möjligt finns

Dvs sträcka nr.1

--

[REDACTED] ngar
[REDACTED]
[REDACTED]

Yttrande avseende föreslagna stråk kraftledning Kottorp SSAB 20200329

Vi har tagit del av föreslagna stråk avseende rubricerad kraftledning och förordar för vår del dragning nr 1, dvs den dragning som följer 40kV ledning mot L Marsäng, Nässelkärr.

Vi föredrar denna dragning av följande skäl:

- Boendet Skjutstugan, som nyligen förberetts för permanentboende med el och vattendragning, hamnar för nära dragningarna 2,3 och 4. En utebliven hyresintäkt av denna fastighet skulle påverka gårdens, och vår, ekonomi negativt.
- Dragningarna 2,3 och 4 påverkar kraftigt vårt Natura2000-område med strandnära ängar och dess fauna och flora. Vi vill värna denna unika miljö och dess fågelliv.
- Dragningarna 2,3 och 4 skulle medföra att gården och den vackra och öppna miljön skulle bli fullständigt dominerad av ledning och ledningsstolpar då vi redan har den befintliga 2 x 130 kV ledningen i landskapet.
- Dragning 2,3 och 4 påverkar dessutom lantbruket och bördig jordbruksmark negativt, med de ekonomiska avbräck detta kan medföra.
- Dragning 2,3 och 4 innebär att en större andel av Kottorps areal, som redan idag korsas av flera kraftledningar, tas i anspråk än i alternativ 1.

Vi hänvisar vidare till anteckningar förda 20200203 vid möte mellan Vattenfall och [REDACTED] [REDACTED] besiktigade och diskuterade stråkets dragning avseende naturvärden, dels nämnda Natura2000 område, dels det s k Rävberget med omgivning.

Med vänlig hälsning

Ort

Datum

Namn

Namn

Yttrande avseende föreslagna stråk kraftledning Kottorp SSAB 20200329

Vi har tagit del av föreslagna stråk avseende rubricerad kraftledning och förordar för vår del dragning nr 1, dvs den dragning som följer 40kV ledning mot L Marsäng, Nässelkärr.

Vi företrar denna dragning av följande skäl:

- Boendet Skjurstugan, som nyligen förberetts för permanentboende med el och vattendragning, hamnar för nära dragningarna 2,3 och 4. En utebliven hyresintäkt av denna fastighet skulle påverka gårdens, och vår, ekonomi negativt.
- Dragningarna 2,3 och 4 påverkar kraftigt vårt Natura2000-område med strandnära ängar och dess fauna och flora. Vi vill värna denna unika miljö och dess fågelliv.
- Dragningarna 2,3 och 4 skulle medföra att gården och den vackra och öppna miljön skulle bli fullständigt dominerad av ledning och ledningsstolpar då vi redan har den befintliga 2 x 130 kV ledningen i landskapet.
- Dragning 2,3 och 4 påverkar dessutom lantbruket och bördig jordbruksmark negativt, med de ekonomiska avbräck detta kan medföra.
- Dragning 2,3 och 4 innebär att en större andel av Kottorps areal, som redan idag korsas av flera kraftledningar, tas i anspråk än i alternativ 1.

Vi hänvisar vidare till anteckningar förda 20200203 vid möte mellan Vattenfall och [REDACTED] [REDACTED] besiktigade och diskuterade stråkets dragning avseende naturvärden, dels nämnda Natura2000 område, dels det s k Rävberget med omgivning.

Med vänlig hälsning

Nyko, 21.12.

Ort

2003-31

Datum

[REDACTED]

Namn

Namn

Bilagor: minnesanteckningar från 3/2.

VATTENFALL

Minnesanteckningar

3 februari 2020

Fastighet: Nyköping Kottorp 1:1

Fastighetsägaren efterfrågar vilka alternativ det finns för stråket.

Vattenfall Eldistribution presenterar tre alternativ; längs med 40 kV-ledning enligt vad som förordades på samrådet, längs befintlig 130 kV-ledningar samt att dra ledningen nordost om fastigheten. Befintlig ledning går på impediment.

Vattenfall Eldistribution presenterar de stolptyper som kommer ifråga för projektet; julgransstolpar och portalstolpar. Vid parallellbyggda portalstolpar måste det byggas på ett avstånd av 20 meter mellan yttre faslinor.

Markägaren undrar om ledningen kan dras i en böj söderut.

Vattenfall Eldistribution bekräftar att det är möjligt men att sommarstugan då behöver rundas. Det går dessutom inte att dra ledningen för nära Marsviken då det är ett Natura 2000 område.

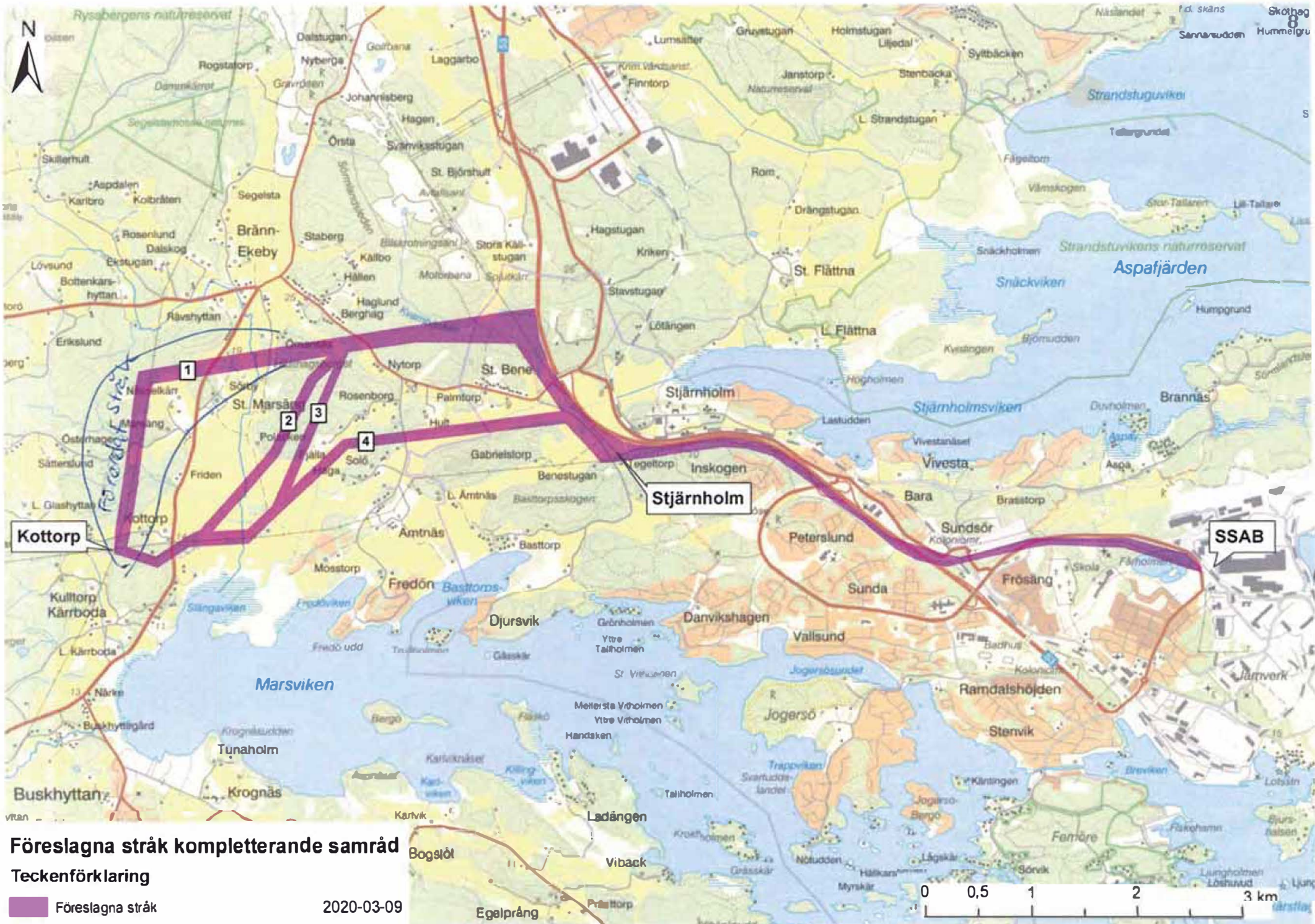
De befintliga ledningarna går över impediment. Fastighetsägaren uppger om att granne är bekymrad.

Fastighetsägaren efterfrågar tidplanen.

Vattenfall Eldistribution beskriver att nästa steg är kompletterande samråd för delen Kottorp-SSAB samt där det varit nödvändigt att justera stråket. Därefter skickas ärendet in till länsstyrelsen för beslut om betydande miljöpåverkan. Under våren kommer även inventeringar att ske och en miljökonsekvensbeskrivning kommer att upprättas under vår/sommar 2020. Koncessionsansökan är beräknad att lämnas in till Energimarknadsinspektionen (Ei) efter sommaren. Ei har därefter en handläggningstid på ca 12-18 månader.

Vattenfall Eldistribution kontaktar markägaren när stråkförslaget är klart. Markägaren uppger att det finns mycket tofsvipa, hög, fiskgjuse och svan vid Marsviken samt uttrycker önskemål om att spara hassellundar på klippor på "Rävberget".

Mer information om projektet finns på projektets webbplats: https://www.vattenfalleldistribution.se/hedenlunda_oxelosund/

Föreslagna stråk kompletterande samråd

Teckenförklaring

Föreslagna stråk

2020-03-09

0 0,5 1 2 3 km

Datum: 2020-04-04

Mottagare:
Reijlers Sverige
75323 Uppsala

Avsändare:

Markägare: Lilla Marsäng 1, 611 95 Nyköping

Yttrande vad gäller nya kraftledningar mellan Hedenlunda och SSAB Oxelösund – delsträcka Kottorp - SSAB

Bakgrund: Oxelösunds järnverk planerar att bygga en ny ljusbågsugn vid stålverket i Oxelösund. Denna skall användas för att smälta skrot och ståltillverkning. För detta behövs mer energi.

Lösningförslag från Vattenfall: Luftburna ledningar från Hedenlunda till SSAB Oxelösunds. Det innefattar nya ledningsgator som skall dras över det sörmländska landskapet – en sträcka på mer än 6 mil. Det finns många protester mot detta. Men inga som verkar hörsammas ännu.

Dessa elledningar är inte av generellt samhällsintresse: Det bör poängteras att dessa ledningar är en uppgörelse mellan två stora aktörer, Vattenfall och SSAB Oxelösund. Ingen utöver SSAB kommer att kunna dra nytta av elen. Det finns ingen samhällsnytta med ledningarna.

Utgångspunkten ska vara att markkabel är att ses som ett jämbördigt alternativ till luftledning: Det finns många argument mot en markkabel som driftsbrott och lägre tillgänglighet jämfört med en luftledning. Ofta nämns problem med att kabelsystemet innehåller betydligt fler felkällor jämfört med luftledningar, till exempel felkänsliga skarvar. *Eftersom elen från Hedenlunda endast skall utnyttjas av SSAB så finns det inga skarvar i kablarna att ta hänsyn till. Därför borde dragningen Hedenlunda- SSAB vara perfekt för en nedgrävd kabel.*

Likströmskabel är ett alternativ som inte diskuteras. Likströmstekniken har egenskaper som gör den användbar för att överföra el på långa avstånd, från en punkt till en annan. Om SSAB köper en ljusbågsugn som drivs med likström och inte med växelström skulle en marklagd likströmskabel utan skarvar kunna dras.

Varför jag skriver: Jag är ägare till gården Lilla Marsäng som ligger vid Nävekarvarnsvägen. Ni har presenterat 4:a alternativa dragningar från gården Kottorp till SSAB Oxelösund, där två av dragningarna går över Lilla Marsängs ägor. För samtliga dragningar kommer ledningarna gå utmed "utflyktsvägen" till Nävekarvarn. Så som förslagen ser ut kommer vägen att döpas om till "ledningsvägen". Jag anser att ingen av alternativen är acceptabla. Ska man tvingas välja mellan fyra dåliga alternativ så är dock alternativet 4:a det kortaste och ligger längst bort från "utflyktsvägen". Det alternativet ser även ut att göra minst åverkan på produktiv skogsmark. Men det bästa alternativet är naturligtvis att fortsätta att dra ledningen i den befintliga ledningen som redan går till SSAB och att då gräva ner ledningen förbi Stora Emtnäs! Detta förslag var också det som jag och min bror fick beskrivet under samrådet på Hotel Scandic, vid Gumsbacken i Nyköping, Dec. 2019, som det troligaste alternativet – en nedgrävd kabel förbi Stora Emtnäs.

Datum: 2020-04-04

Dragningen över Lilla Marsäng: Dragningen i alternativ 1 innebär att ledningen skall gå över Lilla Marsängs marker. För att nå dit ska man göra ett avsteg med 90 grader vid Kottorp, för att göra en omväg över Lilla Marsäng. Denna ledning går helt i fel riktning och motivationen är tydligen att sträckningen följer en befintlig kraftledning. Men samtidigt måste bredden på denna kraftledning fördubblas, och kraftledningarna som går där idag på 40 kV skulle inom en inte alltför lång framtid kunna grävas ner. Dessutom, om det finns en fördel med att gå i Lilla Marsängs ledningsgata så försvinner den i och med att helt nya ledningsgator sedan måste dras mycket längre sträckor över Nässelkärr och St. Marsäng, och en ny övergång över "utflyktsvägen" måste göras, innan den slutligen kommer fram till en befintlig kraftledning i närheten av stora Bene. Dragningen innebär därför sammantaget en betydligt längre sträcka, med mycket stor åverkan på produktiv skogsmark utmed hela sträckningen.

Dragning nr 2 går också över eller i närheten av Lilla Marsängs ägor. Dragningen presenterar ingen fördel gentemot förslag 4. Dragningen går i fel riktning och över produktiv skogsmark. Dragningen ligger för nära vägen.

Det finns alternativa lösningar till luftledningar för den beskrivna sträckningen Kottorp-SSAB: Under samrådet på Hotel Scandic, vid Gumsbacken i Nyköping, Dec. 2019, meddelade representanter från Vattenfall att det var mycket troligt att ledningen från Kottorp skulle gå förbi Stora Emtnäs, och att den då skulle grävas ner. Varför finns inte det förslaget med utöver de 4:a alternativa dragningarna?

Vattenfall bör ta fram en film som visualiserar hur kraftledningen kommer att se ut på plats. Detta kan göras med drönare och modern IT teknik där ledningsgator med utplacerade stolpar med ledningar modelleras in på filmen. Hittills har vi bara fått se tecknade stolpar vilket inte alls återspeglar hur de ser ut i verkligheten eller hur landskapet kommer att se ut när ledningen är på plats. Dessa ledningar kommer att ge en större åverkan på landskapet än man kan föreställa sig. Se bara hur landskapet ser ut i Tyskland.

Besviken på Vattenfalls brist på nytänkande: Jag anser att den åverkan på landskap, kulturmiljö, och produktivitet som en luftburen elledning från Hedenlunda till SSAB medför är för stor för att tillgodose vinstbehov från en enda aktör. Kraftgatorna har en mycket stor påverkan för många markägarnas möjlighet till att driva ett rationellt skogs- och jordbruk och annan typ av verksamhet baserade på sina näringsfastigheter. Enbart värdet förslusten att omvandla produktiv skogsmark till skogligt impediment ligger på 125.000 kr/ha om vi utgår från Lilla Marsängs fastighetstaxering, vilket betyder att förlusten av minskat marknadsvärde säkert motsvarar det dubbla. Skogligt impediment värderas till mindre än 3000 kr/ha och saknar marknadsvärde. Skogsmarken blir med andra ord helt värdelös. Dessutom minskar värdet på den omgivande marken då kraftledningarna av den här storleken kraftigt sänker marknadsvärdet på varje fastighet i dess närhet. Ingen vill bo i närheten av en kraftledning. Sammantaget motiverar detta att Vattenfall ska ta fram förslag som inkluderar nedgrävd kabel.

Hälsningar

Från: [REDACTED]
Till: [Samråd](#)
Ärende: Kottorp-SSAB
Datum: den 9 april 2020 12:27:20

Hej

Jag skulle vilja veta hur stor chansen är att ni kommer att nyttja alternativ 4.

Bor själv i närheten av detta alternativ, och som jag ser det verkar det vara den sträckan som skulle beröra flest fastigheter på ett negativt sätt.

Både gällande miljö och ekonomiskt då detta kommer att medföra en minskning av värdet på dessa fastigheter.

En fråga jag ställt mig är hur det kommer sig att man inte använder sig av existerande ellednings "gata".

Vid alternativ 1 verkar det som det redan finns ledningar på delar av sträckan, medans alternativ 2 3 och 4 kommer att medföra ett merarbete med stor negativitet på miljön.

Kan även meddela att i skogen mellan Rosenborg och Solö finns det 1 havsörns par som häckar och vad jag förstår så finns havsörnen med på den röda listan om utrotningshotade djur där man kategoriserade den som [nära hotad](#).

På ängen runt Fjälla återkommer varje år ett antal Tranor under våren och har även stannat under en längre tid.

Återkoppla gärna med synpunkter.

[REDACTED]
Fjälla Solhem 1
[REDACTED]

Från: [REDACTED]
[REDACTED] [Samråd](#)
Ärende: Yttrande Vattenfall, delsträcka Kottorp - SSAB.
Datum: den 11 april 2020 15:51:19

Yttrande gällande Vattenfall – Delsträcka Kottorp – SSAB

Vi äger Stora Bene 1:26 och följande synpunkter görs utifrån den påverkan/betydelse en eventuell kraftledning genom vårt område skulle få.

Vi förordar sträckningen enl alternativ 1 (ev 2 och 3) då de enligt vår bedömning får minst inverkan på åkermarken (om man nu inte tänker om och även tittar på följa befintlig draging från Kottorp via Ämtnäs, Gabrielstorp och Benestugan mot Stjärnholm och SSAB. Alternativ 4 får en negativ inverkan vad gäller nyttjandegraden på åkermarken man passerar, den omedelbara närheten till en 130kV kraftledning får också en negativ inverka på fastighetspriserna och begränsar framtida byggmöjligheter i vårt område.

Med vänlig hälsning

[REDACTED]
[REDACTED]

Vattenfall 130kV ledning, delsträcka Kottorp – SSAB

Till: Vattenfall Eldistribution AB genom:
samrad@rejlers.se
Rejlers Sverige AB
Fålhagsleden 61
753 23 Uppsala

Datum: 11-04-20

Namn:

Fastighet: Nässelkärr 1:1

Synpunkter:

Fastigheten Nässelkärr 1:1 är i den delen som omfattar skog redan delad av kraftledning med sträckning Nävekvarn-Minninge och avverkad ledningsgata. Denna utgör beaktande fastighetens storlek ett betydande intrång avseende skog, viltvård samt generellt förlorad kapacitet att uppta växthusgaser osv.

Åkermark accepteras inte för stolpplacering då detta menligt inverkar på ett effektivt och miljövänligt utnyttjande för produktionsändamål och andra konsekvenser som ytterligare reducerad kapacitet för upptagande av växthusgaser under odlingssäsong osv.

Nuvarande intrång i fastigheten med ledningsgata får anses som tillräckligt bidrag till samhällsnytta i sitt omfång. Med hänvisning till tidigare samråd daterat 20-06-2019 så föreslås fortfarande kapacitet i befintlig anläggning ökas möta för att möta behov utan ytterligare intrång.

Jag motsätter mig därför ytterligare intrång med leningsdragning, avverkning och kraftledningsstolpar.

Slutsats:

Ingen ny ledningsgata accepteras avseende Nässelkärr 1:1 av ovan nämnda skäl. Stråk som kan accepteras är 4 då detta inte gör ytterligare intrång i fastigheten och är det som förefaller minst olämpligt beaktande möjligheten att öka kapacitet i befintlig anläggning.

Vattenfall 130kV ledning, delsträcka Kottorp – SSAB

Till: Vattenfall Eldistribution AB genom:
samrad@rejlers.se
Rejlers Sverige AB
Fålhagsleden 61
753 23 Uppsala

Datum: 11-04-20

Namn:

Fastighet: Nässelkärr 1:6

Synpunkter:

Fastigheten Nässelkärr 1:6 är i den delen som omfattar skog redan delad av kraftledning med sträckning Näveksvarn-Minninge och avverkad ledningsgata. Denna utgör beaktande fastighetens storlek ett betydande intrång avseende skog, viltvård samt generellt förlorad kapacitet att uppta växthusgaser osv.

Åkermark accepteras inte för stolpplacering då detta menligt inverkar på ett effektivt och miljövänligt utnyttjande för produktionsändamål och andra konsekvenser som ytterligare reducerad kapacitet för upptagande av växthusgaser under odlingsäsong osv.

Nuvarande intrång i fastigheten med ledningsgata får anses som tillräckligt bidrag till samhällsnytta i sitt omfång. Med hänvisning till tidigare samråd daterat 20-06-2019 så föreslås fortfarande kapacitet i befintlig anläggning ökas möta för att möta behov utan ytterligare intrång.

Vi motsätter oss därför ytterligare intrång med ledningsdragning, avverkning och kraftledningsstolpar.

Slutsats:

Ingen ny ledningsgata accepteras avseende Nässelkärr 1:6 av ovan nämnda skäl. Stråk som kan accepteras är 4 då detta inte gör ytterligare intrång i fastigheten och är det som förefaller minst olämpligt beaktande möjligheten att öka kapacitet i befintlig anläggning.

Från: [REDACTED]
Till: [Samråd](#)
Ärende: kompletterande samråd Kottorp-SSAB
Datum: den 12 april 2020 08:52:53

Vi motsätter oss alternativ 1, 2 och 3 och förordar alternativ 4.

Bränn-Ekeby 8:8

[REDACTED]

Bränn-Ekeby 8:12

[REDACTED]

--

[REDACTED]

Till:

Rejlers Sverige AB
Fålhagsleden 61
753 23 Uppsala
samrad@rejlers.se

Avsändare:

Fastighetsägare till Polacken

Synpunkter på kompletterande samråd för planerade nya 130kV kraftledningar, delen Kottorp – SSAB i Nyköpings och Oxelösunds kommuner, Södermanlands län

Jag vill härmed lämna följande synpunkter på kompletterande samråd för planerade nya 130kV kraftledningar, delen Kottorp – SSAB i Nyköpings och Oxelösunds kommuner, Södermanlands län.

Min fars medvetna jord- och skogsbruk har skapat den värdefulla natur som nu riskerar att förstöras för all framtid

Jag är uppvuxen på Marsäng och känner till området mycket väl. Gården har gått i arv i många generationer. Min far och mina farföräldrar var väldigt naturintresserade och värnade om miljö och naturintressen. För dem var det viktigt att människan levde i harmoni med djur och natur. För min far var det självklart att man inte kan skövla och förstöra utan måste vårda och värna naturintressena.

Min fars och äldre släktingars medvetna jord och skogsbruk har medfört att det finns många unika och värdefulla områden på Marsäng. Detta har medfört att Marsäng är utpekad i Länsstyrelsen i Södermanlands naturvårdsprogram. Min far köpte Polacken för att säkerställa att naturintressena inte skulle förstöras.

Kring Polacken är det bland annat orörd naturskog, urskog och fuktängar med stora botaniska värden. Miljön är ett rovfågelsstråk, men även många andra fåglar håller till i området. Dessutom är området mycket viktigt för rastande flyttfåglar. De nya stråken 2 och 3 är mycket olämpliga när det gäller lokalisering och utformning. Om de skulle uppföras vore det en katastrof för landskapsbilden och en kollaps för både djur och växtliv i det område som min far värnat om allra mest. Förutom att kraftledningarna kommer att förstöra miljön och landskapsbilden, kommer djur och natur att störas mycket av buller och aktivitet under byggnationen. Efter att kraftledningen är uppförd kommer aktiviteten att fortsätta vid underhållsröjning.

Av de nya stråkalternativen är 4 bäst och stråkalternativ 2 är sämst

För mig på Polacken är stråkalternativ 1 bäst eftersom det alternativet går längst från min fastighet. Av de nya stråkalternativen 2, 3 och 4 är stråkalternativet 4 överlägset bäst eftersom det följer befintlig kraftledning och inte gör några nya större intrång i människors, djur eller naturs liv. Alternativ 4 skulle ha minst konsekvenser för kulturmiljö, boendemiljö, markanvändning.

Stråkalternativ 2 som går 100 meter från min fastighet Polacken skulle innebära en enorm försämring för djuren och naturen, men även för mig, min familj och min fastighet. Det är det absolut sämsta alternativet. Det alternativet skulle innebära att stora höga kraftledningar skulle gå 100 meter från vår

fastighet som ligger vackert och avskilt. Det skulle innebära en förfullning och ökad aktivitet i området. Dessutom skulle min fastighet minska mycket i värde .

Buller och ingrepp i naturen under byggnation och underhållsröjning

Byggnation av ny luftledning innebär terrängkörning med arbetsmaskiner längs med hela ledningssträckan i samband med materialtransport (stolpar, linor m.m.). I huvudsak används bandburna maskiner tillsammans med ”stockmattor” eller körplåtar där det behövs. Vid nya stolpplatser krävs schaktning för grundläggning, stagförankring m.m. Detta kommer att förstöra marken och innebära stor aktivitet och buller. Stråkalternativ 2 (liksom stråkalternativ 3) går genom nyckelbiotopen Hästhagsberget som är hållmarksskog. Störningarna som uppstår vid byggnationen av kraftledningen kommer inte att upphöra när kraftledningen är uppförd utan den trädsäkra ledningsgatan kommer att kräva underhållsröjning med jämna mellanrum. Dessa tunga maskiner i den annars så rogivande miljön kommer att upplevas mycket störande. Det kommer dessutom att belasta nyckelbiotopen för all framtid och förstör hela landskapsbilden. Hela min fars livsverk med värnandet av den värdefulla naturen kommer att förstöras på kort tid för all framtid. Det vore mycket olyckligt.

Värdeförsämring av min fastighet Polacken om man genomför stråkalternativ 2 eller 3

Jag och min familj uppskattar fastigheten Polacken mycket med anledning av det enskilda, ostörda och vackra läget. Stråkalternativ 2 och 3 påverkar oss och vår fastighet Polacken mycket på ett negativt sätt. Polacken består av två bostadshus som vi på senare tid har utnyttjat allt mer. Vi har planer på att ersätta den mindre bostaden med en större modernare, samt bygga ytterligare en permanentbostad på tomten. Om en luftkraftledning byggs enligt alternativ 2 kommer vi inte att vilja genomföra dessa nya investeringar. Vi har redan påbörjat installation av bredband och uppgradering av avlopp. Detta påbörjades innan vi fick vetskap om en eventuell kraftledning som kommer att förstöra lugnet, naturlivet och utsikten från fastigheten.

Enligt underlaget för kompletterande samråd – delsträcka Kottorp – SSAB, daterat 2020-03-13, bedöms de alternativa stråken medföra måttliga konsekvenser för naturmiljö, stora konsekvenser för landskapsbild och små konsekvenser för kulturmiljö, boendemiljö, markanvändning och planer. Jag anser att slutsatserna i underlaget är helt fel när det gäller alternativen 2 och 3 som har mycket stora konsekvenser för kulturmiljö, boendemiljö och markanvändning. Området är unikt och kommer inte att gå att återskapa. Alternativet 2 det allra sämsta.

Stråkalternativ 2 och 3 skulle vinna mycket om man väljer markkabel i stället för luftkabel

När Polacken i samband med generationsskifte styckades av från stora gården 1980 var min far mycket angelägen om att jorden även framgent skulle kunna brukas på ett effektivt sätt. Därför rådgjorde han med Lantmäteriet om hur avstyckningen skulle ske. Även Lantmäteriet var noga med att den mark som gick att bruka skulle kunna brukas på ett effektivt sätt. Om man skulle uppföra luftledningar med stolpar som är 30-40 meter höga enligt stråkförslag 2 eller 3 kommer det motverka alla de intentioner min far hade med ett effektivt jordbruk. Dessutom skulle landskapsbilden försämrats avsevärt. Det skulle även påverka oss på Polacken på ett mycket negativt sätt. Vidare skulle det även försämrats för andra personer som använder området för rekreation. Scouter, svampplockare, ryttare med flera utnyttjar området frekvent.

Vi anser att det är nödvändigt att gräva ner kraftledningen mellan Polacken och Kottorp. Om man använder markkabel i stället för luftledningar kommer marken att kunna brukas effektivt och

landskapsbilden kommer inte att ändras. Det är viktigt för både landskapsbild och för effektivt jordbruk. Det skulle även påverka oss på Polacken mindre.

Jag fick information mycket sent i processen

Jag har inte fått någon inbjudan till någon som helst aktivitet som utfördes i samband med avgränsningssamrådet som gjordes mellan den 27 maj – 26 juni 2019. Jag har varit helt ovetande om denna aktivitet innan jag fick ett brev i brevlådan den 21 mars 2020. Jag har inte tagit del av någon annonsering i tidningar. Brevet innehöll en beskrivning av ärendet på en A4-sida samt en karta med 4 stråk. Det innebär att jag har haft mycket kort tid på mig att sätta mig in i ärendet. Jag har inte heller haft möjlighet att delta på informationsmötena. Jag ifrågasätter därför om processen gått rätt till.

Slutsats

Jag anser att de tre nya stråken är mycket olämpliga. Om något av alternativen ändå måste väljas yrkar jag att

- stråkalternativ 4 ska väljas i första hand,
- stråkalternativ 3 i andra hand,
- och stråkalternativ 2 i allra sista hand.

Om stråkalternativ 2 eller 3 väljs yrkar jag att kraftledningen går som markledning mellan Polacken och Kottorp i stället för som luftledning.

Med vänliga hälsningar

██████████

Rejlers

[REDACTED]

Svar på inbjudan till kompletterande samråd delsträcka Kottorp SSAB.

Svar på alternativ 4 som berör fastigheten Nicolai Eriksdal 2:1.

Eriksdal har 25 000 m² produktiv skogsmark som klarar självförsörningsgrad

Av ved och timmer, enligt mina beräkningar kommer kraftledning att ta

Ca 7500 m² av skogen, då förlorar eriksdal sin självförsörningsgrad.

Enligt mina beräkningar kommer centrum av kraftledning komma ca 60m till hönshus och 85 m till bostadshus.

Fastighetens värde kommer att påverkas negativt med stora förluster vid försäljning.

Mitt svar är att jag kommer bestrida alternativ 4

[REDACTED]

Nikolai Eriksdal

[REDACTED]

Rejlers

[REDACTED]

Svar på inbjudan till kompletterande samråd delsträcka Kottorp SSAB.

Svar på alternativ 4 som berör fastigheten Nicolai Eriksdal 2:1.

Eriksdal har 25 000 m² produktiv skogsmark som klarar självförsörningsgrad

Av ved och timmer, enligt mina beräkningar kommer kraftledning att ta

Ca 7500 m² av skogen, då förlorar eriksdal sin självförsörningsgrad.

Enligt mina beräkningar kommer centrum av kraftledning komma ca 60m

till hönshus och 85 m till bostadshus.

Fastighetens värde kommer att påverkas negativt med stora förluster vid försäljning.

Mitt svar är att jag kommer bestrida alternativ 4

[REDACTED]

Nikolai Eriksdal

[REDACTED]

Från: [REDACTED]
Till: Samråd [REDACTED]
Ärende: Yttrande angående kraftledning Kottorp - SSAB.
Datum: den 12 april 2020 14:43:31

Hej,

Efter att ha tagit del av översiktskartan med de fyra alternativen gällande dragning av kraftledningen till SSAB så finner jag alternativ 4 vara det som kan accepteras. Då detta inte gör ytterligare intrång på fastigheten och är det som förefaller minst olämpligt beaktande möjligheten att öka kapacitet i befintlig anläggning.

Bränn-Ekeby 2020-04-12

[REDACTED]
Bränn-Ekeby [REDACTED]
Fastighet 7:2

2020-04-08

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Fastighet Stora Marsäng 1:2

Rejlers Sverige AB
Fålhagsleden 61
753 23 Uppsala

samrad@rejlers.se

Synpunkter gällande 130 kV-ledningar delsträcka Kottorp - SSAB

Jag har tidigare (2019-06-26) skickat synpunkter gällande den sträckning som då var föreslagen mellan Kottorp och Stjärnholm som nu kallas alternativ 1. Nu har ytterligare tre föreslagna stråkalternativ tillkommit.

Generella synpunkter på kraftledningarnas påverkan på miljö/klimat, Jord och skogsbruk, landskapsbild mm har lämnats i den tidigare inskickade skrivelsen.

Fastighetsspecifika synpunkter Stora Marsäng 1:2

Stråkalternativ 1 kommer att belasta fastighetens skogsmark och åker. En del av skogsmarken utgörs av NS-skog dvs naturvård skötselkrävande. Övrig skog är produktionsskog. Del av åkermarken betas av hästar och övriga delar brukas intensivt med för området vanliga grödor. Påverkan på produktion, miljön och landskapsbilden kommer att bli stora i enlighet med de generella skrivningar som gjorts tidigare. Som arrendator av Räfshyttan 1:1 påverkas jag av sträckningen över åker i full produktion.

Den föreslagna sträckningen går nära brukningscentrum och inverkar i allra högsta grad på möjligheterna för företagets expansion vad gäller framtida byggnation av ekonomibygnader och djurstallar.

Den föreslagna sträckningens närhet till Bränn-Ekeby med för stor påverkan för många boende i området.

Stråkalternativ 2 medför stor påverkan på åkerproduktion, skogsproduktion och landskapsbild. Kraftledningsstolpar utgör brukningshinder på fälten och fördyrar därmed brukning. Ökad maskintid med ökad bränsleåtgång ger ökad klimat och miljöbelastning.

Skördebortfall uppstår i stolpområdet och dess närhet. Ökad ogräsförekomst runt stolpar med spridningsrisk som följd ökar behovet av kemisk bekämpning.

Stråket kommer gå i skogsområdet vid Polacken där det går över både produktionsskog och ett område med målklass NO, Naturvård orört. NO-området/avdelningen består av 110 årig tallskog med hållmark och förekomst av fornminne och kulturminne.

Landskapsbilden förändras stort i det öppna landskapet ner mot Marsviken när ytterligare och betydligt större stolpar och ledningar blir synliga för många boende och besökare i området.

Stråkalternativ 3 och 4 går över fastighetens åkermark med den påverkan som beskrivits för åkermarken i de övriga stråkförslagen. Stråkalternativ 4 medför minst påverkan på fastigheten.

Sammanfattning/slutsats

Fastigheten är redan idag belastad med två stora kraftledningsgator varav den ena går direkt till SSAB. Intrång av ytterligare en kraftledningsgata på fastigheten kommer förutom de konsekvenser för produktion, klimatet, miljön och landskapsbilden mm innebära och medföra stor minskning av marknadsvärdet på fastigheten.

Alternativet att följa och uppgradera befintlig kraftledning mellan Kottorp -Stjärnholm måste vara det självklara valet. Det förefaller märkligt att det föreslås på sträckan Stjärnholm-SSAB och inte finns med som ett förslag på sträckan Kottorp-Stjärnholm.

Markförläggning av kraftledningen måste också vara förstahandsval för att minimera påverkan på landskap, miljö, klimat och produktion.

Jag säger nej till att ytterligare en kraftledningsgata anläggs/ dras på min fastighet Stora marsäng 1:2 i Nyköpings kommun.

Enda godtagbara alternativet är markförlagd ledning i eller i anslutning till befintligt ledningsstråk Kottorp - Stjärnholm.

Med vänlig hälsning

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

████████████████████

Från: [REDACTED]
Till: [Samråd](#)
Ärende: El.ledning
Datum: den 13 april 2020 13:23:26

Angående den planerade el.ledningen Oxelösun -Flen.

Ser på kartan att elledningen är planerad att dras utanför Hult på Hults åkermarker.

Jag anser för det första att ledningen borde grävas ner.

För det andra bör man inte dra en sådan ledning så nära bostäder, människor och djur. Det är omvittnat att detta kan vålla problem av olika slag hos människor. Här finns också betesdjur som går ute året runt. Har läst rapporter om fertilitetsproblem hos kor som är för nära el.ledningar.

Marken utanför Hult hör till de bästa odlingsmarkerna i området och man bör undvika att skada den, särskilt med tanke på dessa kristider när Sverige endast kan försörja sig självt till hälften. Vi bör vara rädda om både odlingsmarker och odlare.

Detta vackra område kommer dessutom att förfulas för ett antal människor som bor längs dalen

Vänligen

[REDACTED]

[REDACTED]

Nyköping

Från: [REDACTED]
Till: [Samråd](#)
Ärende: Samråd - delsträcka Kottorp - SSAB utskick 2020-03-12 - synpunkter
Datum: den 13 april 2020 16:45:19

Till ovannämnda inbjudan till samråd finns bifogat karta daterad 2020-03-09 av vilken framgår fyra förslag till ledningsdragning. I det följande hänvisar jag till platser, vilka alla finns med på aktuell karta.

Jag motsätter mig starkt dragningen enligt förslag nr 4 där ledningen bl a passerar Haga, Solö och Fjälla, där det sedan länge finns ett flertal fastigheter med bostadsbyggnader i den föreslagna ledningens omedelbara närhet. I detta område har det på senare år också uppförts ny permanentbebyggelse och ytterligare bebyggelse i området är planerad. Området är av nämnda skäl, men också rent topografiskt, väl lämpat för fortsatt bostadsbebyggelse där nödvändig infrastruktur redan finns alternativt är tillgänglig på nära håll. Det gäller vägar, fiber och anslutning till kommunalt vatten och avlopp. Området är beläget på ett attraktivt avstånd från både Nyköping och Oxelösund.

DRAGNINGSFÖRSLAG NR 4 SKULLE INNEBÄRA EN MYCKET STOR NEGATIV PÅVERKAN PÅ REDAN BEFINTLIG BOSTADSBEBYGGELSE SÄRSKILT MED AVSEENDE PÅ MILJÖ OCH NATUR MEN DETTA FÖRSLAG SKULLE OCKSÅ STARKT BEGRÄNSA MÖJLIGHETERNA FÖR FASTIGHETSÄGARE I OMRÅDET ATT NYTTJA SINA FASTIGHETER GENOM EXEMPELVIS OM- OCH TILLBYGGNAD OCH EVENTUELLA AVSTYCKNINGAR AV TOMTER.

EN DRAGNING AV KRAFTLEDNING ENLIGT FÖRSLAG 4 SKULLE HELT OMINTETGÖRA PLANERNA/RASERA INTRESSET FÖR FORTSATT BOSTADSBEBYGGELSE I ETT I FLERA AVSEENDEN (MED INFRASTRUKTUR I FORM AV VÄGAR, FIBER, MÖJLIGHET TILL ANSLUTNING TILL KOMMUNALT VATTEN OCH AVLOPP, DÄR FLERA FASTIGHETER I OMRÅDET REDAN ÄR ANSLUTNA TILL KOMMUNALT V/A) MYCKET VÄL LÄMPAT OMRÅDE FÖR EN SÅDAN.

Jag förordar av ovan nämnda skäl en annan ledningsdragning än nr 4 och menar att frågan gällande bostadsbebyggelse, både redan befintlig sådan och möjligheterna till ny sådan, ska väga tungt i valet av ledningsdragning. Jämfört med övriga tre förslag tycks nr 4 vara den dragning som innebär störst påverkan på redan befintlig bostadsbebyggelse!

Med vänlig hälsning

[REDACTED]
Fastighetsägare till Nikolai-Solö 1:4 och Nikolai-Solö 1:5
[REDACTED]

Från: [REDACTED]
Till: Samråd
Ärende: Samråd - delsträcka Kottorp - Oxelösund
Datum: den 13 april 2020 18:13:42

Vi har tagit del av utskick angående kompletterande samråd för planerade nya 130 kV kraftledningar, delen Kottorp - SSAB i Nyköpings och Oxelösunds kommuner, Södermanlands län.

Vi har tittat på de olika alternativen till dragning och vill lämna följande yttrande. Vi motsätter oss stråk nr 4 då den i alltför stor utsträckning går för nära bebyggelse. Sträckningen av ledningen i stråk 4 kommer att gå rakt igenom vår skog som vi och våra grannar värdesätter mycket. Vi har vinnlagt oss om att bruka denna skog varsamt, hållbart och på miljömässigt sätt för att bevara en naturlig skog att nyttjas både av människor och djur och därmed främja mångfalden. Vi har till exempel försiktigt gallrat skogen med hjälp av hästar för att inte "köra sönder" marken.

Vi anser vidare att stråk 4 kraftigt kommer att påverka värdet av vår fastighet, både gällande skogsmarken och bostadsvärderna. Vi anser också att kraftledningen skulle totalt förstöra en befintlig lantlig idyll där det utmed sträckningen finns väldigt många fastigheter som kommer bli påverkade. Ledningen kommer också att skära av för nära boningshus, vilket är mycket illa.

Dragningen går rakt igenom en bygemenskap där skogen är en omistlig del. Denna bygemenskap är dessutom expanderande med nya familjer som byggt och förtätat området. Den tänkta dragningen omöjliggör ytterligare byggnation i byn.

Vi hoppas att ovanstående kommer att tas i beaktan inför kommande beslut.

Med vänliga hälsningar,

[REDACTED]
Nicolai Solö 1:14
[REDACTED]

Bränn-ekeby

2020-04-13

Ang. 130kv ledning Kottorp – SSAB

Av en tillfällighet så fick jag ta del av det kompletterande samrådet med karta över föreslagna stråk.

För det första så är det anmärkningsvärt att bara ett fåtal fastighetsägare har fått informationen alt. blivit uppmärksammade gällande kompletterande samråd dat 2020-03-09.

Det stråk som berör oss är det som är märkt 1 på kartan.

Att först gå från Kottorp rakt norrut mot Rävshyttan för att sedan vika av österut strax innan rävsberget, och sedan upp och förbi Ömansås för att därefter kunna ansluta mot befintlig ledningsgata mot Oxelösund skulle vara förödande för hela Bränn-ekeby med omnejd.

Den miljöpåverkan det innebär att klyva både skogar med stora naturvärden och den öppna landskapsbilden som vi idag har skulle vara mycket negativ.

Att då använda redan befintliga ledningsgator torde vara ett bättre alternativ eller åtminstone ett mindre dåligt.

Möjligen finns det säkrare och kortare övergångar längre norrut.

Av de återstående alternativen 2, 3 och 4 vill jag ej uttala mig om.

Jag har stor respekt för människor som verkar och bor efter dessa föreslagna stråk, och jag tror även att de har egna synpunkter att komma med. Därför är det av största vikt att alla berörda fastighetsägare får möjlighet att komma till tals.

Ett möjligt alternativ är att anlägga en markförlagd kabel mellan Kottorp och Gabrielstorp för att därefter övergå i luftledning i befintlig ledningsgata.

Att det skulle vara ett bekymmer med skarvar köper jag inte riktigt. Vet man i dagsläget om de problem som kan uppstå så ser man till att säkra upp sig för det. Överallt i samhället finns skarvar som varken får eller bör vara dolda. Då gör man installationsschakt därefter för att serva och inspektera.

Ägare till Rävshyttan 1:5

Från: [REDACTED]
Till: [Samråd](#)
Ärende: Överklagan delsträcka kottorp
Datum: den 13 april 2020 20:21:05

Till vattenfall,Reijlers AB

Överklagan gäller från 13/4-20

Fastighet
Rävshyttan Nilsberg 1 [REDACTED]
[REDACTED]

Gäller delsträcka Kottorp SSAB

Jag ägare till fastighet [REDACTED] och sambo [REDACTED] motsätter oss
sträckan 1 och 2 .
Stråk som kan accepteras är 4.

Vi har vår trädgård,framsida rakt ut mot dessa sträckor 1 och 2.

Vi vill leva som man valt att göra vid ett köp av hus ute på landet.
Det både sänker värde på huset och livet i sig.

Mvh
[REDACTED]
[REDACTED]

Från: [REDACTED]
Till: Samråd
Kopia: [REDACTED]
Ärende: Synpunkter kompletterande samråd, delsträcka Kottorp-SSAB
Datum: den 13 april 2020 22:09:57

Nyköping den 13 april 2020

Undertecknade fastighetsägare har beretts tillfälle att lämna synpunkter på kompletterande samråd, delsträcka Kottorp-SSAB. Vi lämnar härmed synpunkter nedan.

I FÖRSTA HAND BÖR BEFINTLIG LEDNINGSGATA FÖLJAS HELA STRÄCKNINGEN KOTTORP-STJÄRNHOLM

Inledningsvis vill vi framföra att befintlig ledningsgata bör följas hela vägen från Kottorp till Stjärnholm. Detta framförde vi redan i det tidigare samrådet. Att det längs denna väg finns någon trång passage (i höjd med Ämtnäs) kan lösas genom att vid denna passage använda markkabel, vilket ju innebär att en betydligt smalare ledningsgata behövs.

Det är anmärkningsvärt att Vattenfall inte redovisat detta alternativ. Det väcker frågor om man ens utrett alternativet ordentligt. Att följa befintlig ledningsgata är uppenbarligen möjligt på sträckan Stjärnholm-SSAB, nära tät bebyggelse. Så någon enstaka trång passage vid Ämtnäs kan inte rimligen utesluta att följa befintlig ledningsgata även hela sträckan Kottorp-Stjärnholm.

Genom att följa befintlig ledningsgata hålls ingreppen i tidigare orörd mark till ett minimum.

I ANDRA HAND BÖR STRÅK 4 VÄLJAS

Om något av de föreslagna stråken ska väljas förordar vi stråk 4.

Motivering:

Stråk 4 är det kortaste av de fyra stråkalternativen, vilket i sig innebär ett totalt sett mindre ingrepp för fastighetsägare samt natur- och kulturmiljö.

Stråk 1-3 går samtliga i ett sorts sick-sack-mönster, först norrut, sedan österut och därefter åter söderut. Dessa alternativ innebär således en längre sträckning och att en totalt sett större areal brukningsbar mark tas i anspråk för privata markägare. För att motivera detta måste det finnas mycket starka skäl. Sådana skäl har Vattenfall inte redovisat. En dragning längs stråk 1-3 kan därmed inte anses försvarbar, varken samhällsekonomiskt eller sett ur privata markägares synvinkel. Redan av denna anledning bör stråk 1-3 förkastas.

Stråk 1, 2 och 3 är i det närmaste lika långa (i snitt ca 6,6 km vardera). Dessa stråk är ungefär 30 % längre än stråk 4, som är ca 5 km långt. Med en 45 m bred skogsgata (större delen av stråk 1-3 går i skog) innebär det att över 7 hektar mer skogsmark görs obrukbar genom att välja stråk 1, 2 eller 3 jämfört med stråk 4. I praktiken påverkas ännu större yta, i och med att sidoområdena vid sidan av skogsgatan inte kan brukas fullt ut pga begränsningar i hur höga träd som får finnas där.

Ett så kort stråk som möjligt är naturligtvis även att föredra sett ur ett strikt ekonomiskt perspektiv.

Ett ännu kortare stråk skulle dock uppnås om befintlig ledningsgata följs hela vägen från Kottorp till Stjärnholm. Detta skulle ge en sträcka som är ytterligare ca 10-15 % kortare än stråk 4.

Sträckningen av stråk 4 går i betydligt högre grad än stråk 1-3 över jordbruksmark. Stråk 1-3 går i mycket hög grad över skogsmark. Jordbruksmark kan i stor utsträckning brukas även efter att en kraftledning kommit på plats. Skogsmark blir däremot helt obrukbar längs den 45 m breda ledningsgatan.

Det svenska skogsbruket är den kanske enskilt viktigaste och mest betydelsefulla näringen för att genom kolinlagring uppnå framtidens klimatmål. Detta måste nog vägas in när sträckning av kraftledningen ska

bestämmas. Dragning i skogsmark bör mot denna bakgrund i möjligaste mån undvikas. Även detta talar således för stråk 4.

Av de fyra stråkalternativen innebär vidare stråk 4 att minst antal punkter och ytor med kulturmiljölämningar påverkas.

TEKNIKVAL MÅSTE KOPPLAS TILL HÅLLBARHET, KLIMATHÄNSYN OCH LIVSMEDELSPRODUKTION

Den teknik bör väljas som innebär minsta möjliga påverkan på natur- och kulturmiljö och landskapsbild samt medför minsta möjliga negativa inverkan på jord- och skogsbruksmark.

Vattenfall menar att markkabel innebär risk för att kabelbrott blir svåra att lokalisera och tar längre tid att åtgärda än motsvarande brott i luftledning. I andra länder, exempelvis Norge, förläggs även högspänningsledning i markkabel. Detta är givetvis möjligt även i Sverige. Risken för kabelbrott pga yttre påverkan torde vara betydligt mindre för en markkabel jämfört med luftledning, då markkabeln inte är utsatt för t ex stormfällada träd. Detta torde i hög utsträckning kompensera för den längre tiden för lokalisering och reparation av ett enskilt kabelbrott. I övrigt kan det förväntas finnas en stor potential att utveckla tekniken för snabbare och mer effektiv lokalisering och åtgärd avseende brott i markkabel. Vattenfall anför att det tar längre tid att åtgärda ett brott i markkabel eftersom det behövs specialkomponenter som man inte har lagerhållna. Detta argument är inte seriöst. Om en markkabel förläggs får man naturligtvis se till att ha tillgång till de komponenter som behövs för att kunna reparera ett kabelbrott i markkabeln.

Markkabel är ett över tid hållbart alternativ som kan kombineras med ett fortsatt nyttjande av skogs- och jordbruksmark, samt bibehållna natur- och kulturmiljöer. Att välja en över tid hållbar teknik är av avgörande vikt för att den snabbt ökande elektrifieringen av det svenska samhället ska kunna ske på ett sätt som är acceptabelt för såväl enskilda markägare, allmänhet och andra intressenter.

Skogsbruket bidrar till att minska koldioxidnivåerna i atmosfären genom kolinlagring. Produktiv jordbruksmark måste i största möjliga mån värnas i syfte att säkerställa inhemsk livsmedelsproduktion. Det senare får förväntas få stort ökat fokus framöver kopplat till frågan om Sveriges beredskap och möjlighet till självförsörjning av livsmedel i utdragna krissituationer, som en effekt av coronapandemin. Detta måste beaktas vid val av teknik för förläggning av kraftledningen, så att inte framtida produktions- och klimatmål äventyras.

SJÖKABEL BÖR UTREDAS

Det bör utredas och redovisas huruvida det är ett möjligt alternativ att sträckan Kottorp-SSAB förläggs som sjökabel i Marsviken. Undertecknade påtalade detta redan i föregående samråd. Vattenfall nämner överhuvudtaget inte detta alternativ i samrådsunderlaget. En sjökabel bör kunna vara ett reellt alternativ för att undvika exploatering av markyta, inte minst för Oxelösunds kommun som är en av landets till ytan minsta kommuner.

████████████████████
 Ägare till fastigheten Mosstorp 2:2

████████████████████
 ████████████████████

████████████████████
 ████████████████████

Från: [REDACTED]
 Till: [Samråd](#)
 Ärende: Revidering Svar Inbjudan till kompletterande samråd – Delsträcka Kottorp – SSAB gällande 130 kV-ledningar mellan Hedenlunda och Oxelösund
 Datum: den 14 april 2020 08:23:21

[REDACTED]
 Rejlers Sverige AB
 Fålhagsleden 61

753 23 Uppsala

samrad@rejlers.se

Svar Inbjudan till kompletterande samråd – Delsträcka Kottorp – SSAB gällande 130 kV-ledningar mellan Hedenlunda och Oxelösund

Som berörd fastighetsägare har vi tagit del av samrådsunderlag gällande Vattenfall Eldistribution ABs ansökan om koncession för två nya sambyggda 130 kV luftledningar och vill härmed inkomma med våra synpunkter.

Vi motsätter oss dragning av Stråk 4;

1. Kraftledningen med en stolphöjd om 20-40 meter (ska jämföras med höjden på normalstora granar, tallar och andra träd i vår nordiska fauna samt normalhöjden på enfamiljsbostadshus i området) och med en 40-60 meter bred kraftledningsgata kommer att gå helt i närheten av flera bostadshus, och "skära av" mellan fastigheter som ingår i en stark bygemenskap. Stråk-alternativ 4 har tre bostadshus inom 100 meter från stråkets centrumlinje.

Vattenfall uppger i samrådsunderlaget (sid. 33) att luftledningarna blir ett synligt inslag i landskapet, att stolparna är "relativt stora konstruktioner" och sträcker sig över en längre sträcka. Trots detta gör Vattenfall bedömningen att de planerade ledningarna kommer att medföra "måttliga konsekvenser" för landskapsbilden. Låt oss påminna Vattenfall Eldistribution AB att de aktuella ledningarna, för det fall att de blir luftburna och på det sätt de presenteras i underlaget, inte kan anses medföra "måttliga konsekvenser" utan blir ett drastiskt inslag i landskapsbilden med flertalet negativa konsekvenser. En kraftledning i ett öppet landskap innebär både ett visuellt och ett elektromagnetiskt intrång på fastigheter som ligger i närheten av kraftledningen.

2. Föreslagen sträckning för Stråk 4 kommer att gå igenom ett skogsområde med rik fauna och rikt fågel- och djurliv. Bland annat finns rovfågelstråk och även tranor och häger i området. Skogsområdet är ett viktigt rekreationsområde för de boende i området. Ett område som idag brukas på ett sådant sätt att den biologiska mångfalden värnas. Kraftledningsgatan kommer att bli ett "sår" i grönområdet, och få en ytterst negativ påverkan. Detta skogsområde och omkringliggande odlings- samt hagmarker är viktiga natur- och rekreationsområden för de boende inom området.
3. I området har de senaste åren skett en positiv utveckling av villabebyggelse och som skett i samklang med att natur och odlingsmark bevaras. En fortsatt försiktig utveckling av villabebyggelse i området är viktig för fortsatta och ökande hållbara boendemöjligheter för åretruntboende i området. Stråk 4 kommer att få en stark menlig påverkan på denna utveckling.
4. Fastigheternas marknadsvärde kommer att minska avsevärt.
5. Vi önskar även påtala att vi även motsätter oss luftledning. Enligt dokumentet "Underlag för kompletterande samråd – delsträcka Kottorp-SSAB". "En luftledning blir ett synligt inslag i landskapet där den sträcker sig över öppen mark. Ledningarna kommer att ge ett intryck i

landskapet eftersom stolparna är relativt stora konstruktioner och sträcker sig över en längre sträcka." Detta gäller oavsett vi talar om öppen mark eller i skogsterräng. Markkabelalternativet anser vi bör utredas ytterligare då en kraftledning hör till långsiktiga infrastruktursatsningar och därmed är något vi ska leva med länge. Detta med hänvisning till Miljöbalken, kap 2 § 3 - När en kraftledning ska byggas gäller särskilda krav enligt miljöbalken om att bästa möjliga teknik ska väljas med hänsyn till bland annat produktionsmark, naturmiljö, hälsa och byggnation enligt kap 2 § 3. Attenfalls samrådsunderlag tar förvisso upp frågan om kabel men förefaller ändå att utesluta alternativet med kabel. Det är därför anmärkningsvärt och orimligt att Vattenfall Eldistribution AB enbart beaktar etableringen och förläggningen av ledningarna vilket är en övergående fas. Etableringen med markkabel må vara "komplicerad" och det må innebära ett stort markintrång men detta skall sättas i relation till det intrång som markägarna med en luftburen ledning kommer erfara varje år, vid var tids brukande av jord- och skogsbruket. Vattenfall skall utreda närmre, i enligt med gällande rätt, alternativet med markförlagd kabel. Att enbart avvisa det markförlagda alternativet med att det är "komplicerat" överensstämmer inte med miljöbalkens skyddsregler. Dessutom önskar vi att valet av luftburen kraftledning skall motiveras och tydliggöras med ett underlag som belyser varför ett luftburet teknikval görs med hänsyn till vad som skrivs i 2 kap. 3 § miljöbalken.

I er Inbjudan till kompletterande samråd - delsträcka Kottorp-SSAB skriver Vattenfall Eldistribution AB att inkomna svar på detta skriftliga samråd kommer att utgöra underlag för "BESLUT OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN", vilket också är värt att notera.

Nyköping 2020-04-14

Med vänliga hälsningar

Nikolai Haga 1:2

Våra åsikter gällande den planerade 130 kV-ledningar mellan Kottorp och Oxelösund, (Kottorp – Stjärnholm)

Inom vårt område stråk Alt. 2, 3 och 4 bör man använda sig av nedgrävd markkabel, då detta område har ett rikt fågelliv. Framförallt gäller detta under flyttsäsong, då området är "rastplats" för fågelsträcken innan de ger sig ut över havet och Bråviken. Eller kommer från en lång resa över havet. På höstarna använder sig framför allt gäss men även svan området och luftrummet för övningsflygning för sina plogformationer innan dom ger sig ut över havet. Det har hänt att dessa flygövningar har slutat med att dom kolliderar med den befintliga kraftledningen som försörjer Oxelösund. Och därmed störningar i den befintliga kraftförsörjningen som idag förser Oxelösund med el-energi.

Det har även medfört störningar i SSAB's produktion.

Figur 1: Oråde för fåglarnas "rastplats", samt för "flygövningar".

Gällande stråk 4 så ifrågasätter vi om Vattenfall klarar kraven för magnetfält med luftledning. Samt att det i detta stråk är störst antal bostadsfastigheter som berörs.

Stråk Alt.1: Detta stråk berör i stort ej vår fastighet men man bör beakta det rika fågellivet

Fördelar markkabel

- Påverkar inte framtida utveckling av fastighet och bygd.
- Bättre produktionsförutsättningar. Jordbruk kan bedrivas i stort sett utan påverkan med markkabel förutom i etableringsfasen.
- Minskat mark.intrång.
- Mindre klimatpåverkan.
- Mindre påverkan elektromagnetiska fält.
- Påverkar inte djurlivet, synnerligt fågellivet.
- Påverkar inte kulturmiljön eller friluftsliv.
- Påverkar inte landskapsbilden eller sänker fastighetens värde.
- Utebliven trädskärning samt underhåll av skogsgator uteblir vilket är en kostnad som Vattenfall bör beakta i sin kalkyl.

Gällande SSAB's miljövinster i projekt HYBRIT ” fossilfri stålframställning” så ifrågasätter vi denna, detta då man idag tänker ersätta kolet (kocks) med el, vätgas och naturgas. SSAB behöver visa en plan på hur man skall kunna ersätta mängden Naturgas med Biogas.

- Man planerar för en LNG-terminal i Oxelösund. LNG (**liquefied natural gas**) är flytande naturgas och denna gas är en fossil gas och ger ett tillskott av CO₂ i atmosfären. Om man istället hade pratat om LBN (**liquefied bio gas**) som är flytande Biogas hade det varit ett alternativ.

Urklipp ur, SAMRÅDSUNDERLAG FÖR LNG TERMINAL I OXELÖSUNDS HAMN.

”Planerad lokalisering av LNG-terminalen är inom Oxelösunds Hamns industriområde. Från terminalen ska leveranser till SSAB i Oxelösund ske i gasfas via rörledning från terminalen och till SSAB i Borlänge via järnväg i vätskefas. Utlastning av LNG från terminalen ska även kunna ske till lastbil.”

Länk till hela samrådsunderlaget: <https://www.oxhamn.se/website/wp-content/uploads/2017/11/Samradsunderlag-LNG-terminal-Oxelosund.pdf>

Från: [REDACTED]
Till: Samråd: [REDACTED]
Ärende: Kraftledning SSAB-Kottorp
Datum: den 14 april 2020 11:38:01

Hej.

Ang kraftledningsförslag stråk 4

Denna dragnings skulle ta största delen av vår bästa åkermark i anspråk. Sverige ska ju värna om egenproduktioner av spannmål o nyttoväxter.

Jag har även betesdjur som har sin hage/betesmark i närheten av stråk 4. Djuren går ute året runt.

HögspänningsLedningen kommer att dras nära boningshus vilket ju är menligt för hälsan och miljön.

Förfular naturen o utsikten för boende på fastigheten Hult1:1.

Mvh [REDACTED]

Ägare till Hult1:1

Skickat från min iPhone

Från: [REDACTED]
Till: [Samråd](mailto:samrad@rejlers.se)
Ärende: Fwd: Kraftledning SSAB-Kottorp
Datum: den 14 april 2020 12:14:45

Skickat från min iPhone

Vidarebefordrat brev:

Från: [REDACTED]
Datum: 14 april 2020 11:37:48 CEST
Till: "samrad@rejlers.se" <samrad@rejlers.se>, [REDACTED]
[REDACTED]
Amne: Kraftledning SSAB-Kottorp

Hej.
Ang kraftledningsförslag stråk 4

Vi motsätter oss med de bestämdaste denna dragning!

Denna dragning skulle ta största delen av vår bästa åkermark i anspråk.
Sverige ska ju värna om egenproduktioner av spannmål o nyttoväxter.
Vi har även betesdjur som har sin hage/betesmark i närheten av stråk 4.
Djuren går ute året runt.
HögspänningsLedningen kommer att dras nära boningshus vilket ju är menligt
för hälsan och miljön.
Förfular naturen o utsikten för boende på fastigheten Hult1:1
Mvh [REDACTED]
Ägare till Hult1:1

Skickat från min iPhone

Från: [REDACTED]
Till: Samråd
Ärende: Kraftledning
Datum: den 14 april 2020 12:18:03

Tillägg till tidigare Mail.

Vi motsätter oss alltså bestämt dragning av kraftledningen enligt stråk 4

[REDACTED]

Skickat från min iPhone

Från: [REDACTED]
Till: Samråd
Ärende: Samråd Kraftledning Kottorp - SSAB Oxelösund
Datum: den 14 april 2020 18:24:23
Bilagor: [Protest kraftledning.docx](#)

Delsträcka Kottorp SSAB

Ämne: Delsträcka Kottorp SSAB

Från: [REDACTED]

Datum: 202-04-14

Till: samrad@rejlers.se

Hej,

Vi har tagit del av er information angående kraftledningar 130 V

Vi motsätter oss kraftfullt och bestämt sträcka 4. Välj i stället sträcka 1 där inte lika många bor, se kartan.

Vi köpte det här stället 1994 för det idylliska lägets skull. Fin utsikt över åkrar och ängar ända ner till vattnet och med skogen bakom huset. Några år senare fick vi en chock när utsikten starkt stördes av en ny kraftledning som uppfördes halvvägs ner mot havet från oss sett. Förfärligt fult. Ska vi nu få en ännu större kraftledning precis intill oss? Som vi blickar mot från uteplatsen på vårt nybyggda hus (klart 2017)? Ett hus som vi lagt ner flera miljoner på att platsbygga för att passa in i den lantliga gårdsmiljön?

För oss vore det förödande att ha både en kraftledning framför sig och en annan precis bakom sig. Det är självklart bara för mycket. För att inte tala om hur värdet på fastigheten kommer att falla. Inte många skulle frivilligt vilja bo mellan två kraftledningar. Vi har lagt ner alla våra besparingar samt tagit stora lån för att bygga vårt drömhus.

Skogen är nyligen skonsamt gallrad och vi har fått ta ner de träd vi ville för att få kvällssol på vår uteplats. Ska vi nu hamna i skuggan av en hög kraftledning i stället? Nu finns ju inte ens träden kvar.

Vi är förkrossade bara av tanken av att detta skulle ske. Välj sträcka 1!

Vänliga hälsningar

[REDACTED]

[REDACTED] (Nikolai Solö 1:11)

[REDACTED]

Från: [REDACTED]
Till: Samråd
Kopia: [REDACTED]
Ärende: Samråd delsträcka Kottorp SSAB
Datum: den 14 april 2020 20:58:06

Vi är nyligen köpt och uppfört en nybyggd villa på en avstyckad tomt från Solö Gård. Vår fastighet Nikolai-Solö 1:15 ligger i direkt anslutning till den skog där kraftledningen ska dras fram och fastigheten hamnar mitt emellan två högspänningsfält.

Vi emotsätter oss starkt att en 130 kV kraftledning placeras ett stycke bakom vår helt nybyggda villa och i den skog där vår kommande barnbarn ska kunna leka och uppleva naturen.

Våra huvudsakliga invändningar:

1. Ett antal bostäder/fritidshus kommer att inringas av två mycket kraftiga högspänningsledningar. Vilka bevis för att detta arrangemang inte medför långsiktigt negativa hälsoeffekter? Vi vill inte bo och låta våra barn och barnbarn vistas omgivna av två så pass kraftiga högspänningsfält!
2. Den natur vi har runt Solö Gård är unik och måste värnas. Skogen är varsamt gallrad och den omgivande miljön är fantastisk med ett mycket vackert landskap och många vackra och välskötta fastigheter. Det räcker mer än väl med den befintliga kraftspänningsledningen i denna så i övrigt fantastiska miljön.

Vi förordrar att kraftledningen placeras på en plats man minimerar risken för att barn och vuxna människors hälsa påverkas negativt och där den inte inkräktar på människors boendemiljö och riskerar att förstöra stora värden som investerats i mark och fastigheter.

[REDACTED]

Vattenfall 130kV ledning, delsträcka Kottorp - SSAB

Till: Vattenfall Eldistribution AB genom:
samrad@rejlars.se
Rejlars Sverige AB
Fålhagsleden 61
753 23 Uppsala

Datum: 09-04-2020

Namn: [REDACTED]

Fastighet: Rävshyttan 1:1 och 1:2
[REDACTED]

Synpunkter

Fastigheten Rävshyttan 1:1/2 är i den delen som omfattar skog redan delad av kraftledning med sträckning Nävekvam-Minninge och avverkad ledningsgata. Denna utgör beaktande fastighetens storlek ett betydande intrång avseende skog, viltvård samt generellt förlorad kapacitet att uppta växthusgaser osv.

Åkermark accepteras inte för stolpplacering då detta menligt inverkar på ett effektivt och miljövänligt utnyttjande för produktionsändamål och andra konsekvenser som ytterligare reducerad kapacitet för upptagande av växthusgaser under odlingssäsong osv.

Nuvarande intrång i fastigheten med ledningsgata får anses som tillräckligt bidrag till samhällsnytta i sitt omfång. Med hänvisning till tidigare samråd daterat 20-6-2019 så föreslås fortfarande att kapacitet i befintlig anläggning ökas för att möta behov utan ytterligare intrång.

Jag motsätter mig därför ytterligare intrång med ledningsdragnings, avverkning och kraftledningsstolpar.

Slutsats

Ingen ny ledningsgata accepteras avseende Rävshyttan 1:1 och Rävshyttan 1:2 av ovan nämnda skäl. Stråk som kan accepteras är 4 då detta inte gör ytterligare intrång i fastigheten och är det som förefaller minst olämpligt beaktande möjligheten att öka kapacitet i befintlig anläggning.

[REDACTED]

Vattenfall 130kV ledning, delsträcka Kottorp - SSAB

Till: Vattenfall Eldistribution AB genom:
samrad@rejlers.se
Rejlers Sverige AB
Fålhagsleden 61
753 23 Uppsala

Datum: 09-04-2020

Namn:

Fastighet: Rävshyttan 1:1 och 1:2

Synpunkter

Fastigheten Rävshyttan 1:1/2 är i den delen som omfattar skog redan delad av kraftledning med sträckning Nävekvam-Minninge och avverkad ledningsgata. Denna utgör beaktande fastighetens storlek ett betydande intrång avseende skog, viltvård samt generellt förlorad kapacitet att uppta växthusgaser osv.

Åkermark accepteras inte för stolpplacering då detta menligt inverkar på ett effektivt och miljövänligt utnyttjande för produktionsändamål och andra konsekvenser som ytterligare reducerad kapacitet för upptagande av växthusgaser under odlingsssäsong osv.

Nuvarande intrång i fastigheten med ledningsgata får anses som tillräckligt bidrag till samhällsnytta i sitt omfång. Med hänvisning till tidigare samråd daterat 20-6-2019 så föreslås fortfarande att kapacitet i befintlig anläggning ökas för att möta behov utan ytterligare intrång.

Jag motsätter mig därför ytterligare intrång med ledningsdragnings, avverkning och kraftledningsstolpar.

Slutsats

Ingen ny ledningsgata accepteras avseende Rävshyttan 1:1 och Rävshyttan 1:2 av ovan nämnda skäl. Stråk som kan accepteras är 4 då detta inte gör ytterligare intrång i fastigheten och är det som förefaller minst olämpligt beaktande möjligheten att öka kapacitet i befintlig anläggning.

Från: [REDACTED]
Till: [Samråd](#)
Ärende: Kraftledning
Datum: den 21 april 2020 10:15:23

Vet att jag är sent ute men vill ändå framföra min åsikt om en kommande kraftledning.
Har tittat på de föreslagna stråkar vi har fått hemskickade, ser att Fjälla ligger väldigt illa till för både alternativ 3 och 4.

Alternativ 4 skulle betyda att ledningen skulle sträcka sej över ett helt skifte, ett skifte som vi har tänkt sälja och som vi har förhandsbesked på.

En ledningsgata skulle förändra hela våran lantbruksfastighet, både utseendemässigt och framförallt dra ner värdet på våran lantbruksfastighet.

Vi har ägt gården sedan mitten av 80-talet och våra ambitioner har varit att bevara gårdstrukturen så att även mindre gårdar ska finnas för de som vill bo på landet men ha nära till staden och ev arbete.

Trakten betyder mycket för mej då släkten har brukat flera av gårdarna för länge sedan.

Min far berättade mycket om hur det var förr i tiden i bygden.

För våran del skulle alternativ 1 eller möjligen 2 vara bäst om det nu måste dras en ny kraftledning.

Med vänlig hälsning,

[REDACTED]
Fjälla gård

[REDACTED]
Skickat från min iPhone

Datum 2020-04-20

Vattenfall Eldistribution AB

hedenlundaoxelosund@vattenfall.com

Synpunkter gällande 130 kV-ledningar mellan Kottorp och SSAB

Som berörd brukare av mark på fastigheten Stjärnholm 5:1 m.fl. har vi tagit del av samrådsunderlag från Vattenfall Eldistribution AB (nedan Vattenfall) och vill härmed framföra våra synpunkter.

Bakgrund

Vattenfall Eldistribution har för avsikt att bygga två nya 130 kV-luftledningar med anledning av att SSAB Oxelösund (SSAB) planerar att bygga en ny ljusbåge vid stålverket i Oxelösund varför en utökad elanslutning krävs. Således är behovet av de nya ledningarna sprungna ur ett enskilt bolags behov och därmed inte utifrån allmänhetens behov av en förstärkt elförsörjning.

Minsta möjliga påverkan

När en kraftledning ska byggas gäller särskilda krav enligt miljöbalken om att bästa möjliga teknik ska väljas med hänsyn till bland annat produktionsmark, naturmiljö, hälsa och byggnation enligt 2 kap. 3 § miljöbalken. Vattenfalls samrådsunderlag tar förvisso upp frågan om kabel men förefaller ändock att utesluta alternativet med kabel.

Vattenfall följer inte miljöbalken gällande att välja bästa möjliga teknik. Vattenfall visar inte att det är tekniskt omöjligt att använda sig av markförlagd ledning eller redovisar att det är tekniskt nödvändigt med luftburen ledning. Vattenfall redovisar enbart att det är ”komplicerat” med kabel.

Det är anmärkningsvärt och orimligt att Vattenfall enbart beaktar etableringen och förläggningen av ledningarna vilket är en övergående fas. Etableringen med markkabel må vara ”komplicerad” och det må innebära ett stort markintrång men detta skall sättas i relation till det intrång som markägaren med en luftburen ledning kommer erfara varje år, vid var tids brukande av jord- och skogsbruket.

Vattenfall skall utreda närmre, i enligt med gällande rätt, alternativet med markförlagd kabel samt genom vatten. Att enbart avvisa alternativen med att det är ”komplicerat” överensstämmer inte med miljöbalkens skyddsregler. Dessutom skall valet av luftburen kraftledning motiveras och tydliggöras med ett underlag som belyser varför ett luftburet teknikval görs med hänsyn till vad som skrivs i 2 kap. 3 § miljöbalken.

Pågående markanvändning

Enligt 3 kap 4 § miljöbalken är jord- och skogsbruket av nationell betydelse. Vattenfall saknar underlag för bedömningar hur möjligheten att bedriva rationellt jord- och skogsbruk påverkas av luftburna ledningar i jämförelse med markkabel. Vidare saknas underlag hur hushållning med brukningsvärd jordbruksmark påverkas av såväl val av teknik som planerade ledningsstråk.

Jordbruk och djurhållning - bruks hinder

Luftledningarnas stolpfundament orsakar direkta odlingshinder på den åkermark som passeras av luftledningar, vilket i regel innebär produktionsförluster. Detta markintrång består inte enbart av den yta som upptas av en ledningsstolpe, dess fundament och eventuella stolpstag utan också de merkostnader och den nedsatta växtproduktion som uppstår till följd av skyddsområdet intill ledningsfundament/stag och den markpackning som uppstår när lantbruksmaskiner behöver vända intill ledningsfundamenten. Sammantaget ger dessa hinder en ökad miljöpåverkan i form av högre koldioxidutsläpp samt ökad risk för utlakning av växtnäringssämnen. Restriktioner för markanvändning under en luftledning försvårar och förhindrar likväl utförandet av åtgärder såsom konstbevattning mm.

Livsmedelsstrategin

Den nationella livsmedelsstrategin har målet att öka Sveriges produktion av livsmedel. Jordbrukets möjligheter till en ökad livsmedelsproduktion påverkas negativt av luftledningar vilket även fastslagits av mark- och miljödomstolen som fastställde Energimarknadsinspektionens beslut att förbjuda E.ON att bygga 130 kV luftledning över högproduktiv jordbruksmark i Skåne. Rättsfallet belyser att inte enbart investeringskostnader ska beaktas i kalkylen. Domstolen bedömde att de hinder som luftledningen innebär för brukandet av åkrarna är för stora sett över ledningens livslängd, som i detta fall beräknades till 100 år. Vidare ansågs det rimligt att välja markkabel eftersom merkostnaden för markkabel uppvägs av nyttan för lantbruket. Markförlagda ledningar utgör ett mer marksnålt alternativ vilket därmed bidrar till att nå målen i livsmedelsstrategin.

Landskapsbild

De nu planerade ledningsstråken går genom såväl skogsmark som öppen mark i form av odlings- och hagmark. Under lång tid har marken brukats och levererat mat och foder. Det öppna landskapet är signifikant för Sverige och tillför höga biologiska värden. Stråken som planeras gå genom skog är värd att bevara för den klimatriktiga virkesproduktionen och bevarande av naturvärden. Luftburna ledningar inom området kommer att fördyra brukandet, öka miljöbelastningen samt försämra skördarna.

Vattenfall uppger i samrådsunderlaget att luftledningarna blir ett synligt inslag i landskapet, att stolparna är ”relativt stora konstruktioner” och sträcker sig över en längre sträcka. Trots detta gör Vattenfall bedömningen att de planerade ledningarna kommer att medföra ”måttliga konsekvenser” för landskapsbildningen. Låt oss påminna Vattenfall att de aktuella ledningarna, för det fall att de blir luftburna och på det sätt de presenteras i underlaget, inte kan anses medföra

”måttliga konsekvenser” utan blir ett drastiskt inslag i landskapsbilden med flertalet negativa konsekvenser.

En kraftledning i ett öppet landskap innebär både ett visuellt och ett elektromagnetiskt intrång på fastigheter som ligger i närheten av kraftledningen. Vidare orsakar störningarna en betydande nedsättning av marknadsvärdet på berörda fastigheter.

Fördelar markkabel

- Påverkar inte framtida utveckling av fastighet och bygd.
- Bättre produktionsförutsättningar. Jordbruk kan bedrivas i stort sett utan påverkan med markkabel förutom i etableringsfasen.
- Minskat markintrång.
- Mindre klimatpåverkan.
- Mindre påverkan elektromagnetiska fält.
- Påverkar inte kulturmiljön eller friluftsliv.
- Påverkar inte landskapsbilden eller sänker fastighetens värde.
- Utebliven trädsäkring samt underhåll av skogsgator uteblir vilket är en kostnad som Vattenfall bör beakta i sin kalkyl.

Sammanfattningsvis

Merkostnaden och komplexiteten med mark-/vattenförlagd kabel vägs mer än väl upp av den fördyrade brukningen av åkermarken, den minskade produktionen i skog och åkermark, förstörande av landskapsbilden och mer omfattande magnetfält som en luftledning skulle orsaka. Vattenfall ska inte enbart beakta investeringskostnaden i sin kalkyl vid val av bästa möjliga teknik utan en samhällsekonomisk beräkning ska ligga till grund för beslut om kabel eller luftledning. Beräkningen ska bygga på samhällsvärdet av:

- Skog ur produktion, (förädlingsvärde, betydelse för sysselsättning samt koldioxidupptag).
- Ledningens påverkan på landskapet/ brukningshinder/byggnationshinder.
- Ökad elektromagnetisk strålning vilket försvårar bostadsbyggande och företagande.

De föreslagna ledningsdragningarna drivs i första hand utifrån ett kommersiellt bolags vinstintressen och är således inte ett allmännyttigt projekt av intresse för staten. Denna omständighet bör avspeglas i såväl val av teknik som i ersättning till berörda fastighetsägarna för det fall att ledningarna kommer till stånd. De negativa konsekvenserna för de enskilda markägarna skall till det yttersta minimeras.

Bästa möjliga teknik ska enligt miljöbalken väljas som orsakar minsta möjliga skada och påverkan på produktion, landskap, människors hälsa och miljö. Den lösning som ger minst påverkan på omgivningen och lägst total samhällskostnad bör väljas. Vattenfall har i ett alltför tidigt skede avskrivit möjligheten till mark-/vattenförlagd kabel och bör inhämta ytterligare kunskap för sitt fortsatta arbete.

Fastighetsspecifika synpunkter

I den föreslagna sträckningen saknar jag alternativet med kabel i vatten som torde bli det kortaste sättet att dra kabel, genom Marsviken, vidare genom Femöre-kanal och till SSAB.

Dragningen av denna infrastruktur måste ingå i någon typ av långsiktig helhet. Som det är nu korsar olika typer av infrastruktur de fastigheter vi brukar i flera olika plan. Dels genom mark i form av mindre elledningar, vatten och avlopp. Dels på mark i form av väg och järnväg. Dels i luft i form av befintliga luftledningar. Jag saknar helhetsgreppet vid planering och byggnation av all denna infrastruktur. Utrymmet att dra fram ny infrastruktur till SSAB är redan trångt och även med den föreslagna utrivningen av befintliga luftledningar kommer trängseln att fortsätta i korridoren. Ytterligare planering av framtida åtgärder behöver göras redan nu.

Den föreslagna sträckningen och byggnadssättet påverkar oss på flera sätt. Dels genom att stolpar på odlingsmark kommer att försämra en redan dålig arrondering av åkermarken. Miljöpåverkan i odlingen kommer att öka, bl.a. genom ett stort antal ytterligare vändningar som orsakar extra utsläpp av koldioxid från arbetsmaskiner samt skapar klimatpåverkande markpackning. I Samrådsunderlaget anges att ett nytt ställverk kommer att byggas. Den exakta platsen anges inte närmare än till Stjärnholm. Vid studerande av karta med föreslagna stråk ger det vid handen att ställverket sannolikt kommer att byggas på åkermark och vi vill verkligen påminna om 3 kap 4§ miljöbalken:

Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse.

Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Detta projekt är inte av väsentligt samhällsintresse utan ingår i ett kommersiellt bolags vinstintressen, byggnation på åkermark strider således mot miljöbalken.

Med vänlig hälsning

████████████████████

Del av Stjärnholm 5:1, 5:37. Aspa 2:8. Aspa 2:10. Djursvik 1:2 samt St Bene 1:4.